

HISTORIA NASZEJ SZKOŁY

POCZĄTKI

Historia Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica sięga swymi początkami czasów po II wojnie światowej. W Polsce zaczęły powstawać nowe gałęzie przemysłu, a wraz z nimi pojawiły się nowe technologie produkcji. Tak, jak w innych miastach, również w Czechowicach – Dziedzicach zaistniała konieczność zorganizowania szkolnictwa zawodowego oraz potrzeba kształcenia kadr i fachowców. To jeden z głównych powodów, dla których dnia 20 września 1946 r. została utworzona Szkoła Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych w Czechowicach – Dziedzicach. W Akcie Erekcyjnym czytamy: „Szkołę założyły dla szkolenia swych młodocianych pracowników Walcownia Metali w Dziedzicach, Zakłady Przemysłowe „Apollo” w Czechowicach, Przemysł Elektr. „Czechowice” w Czechowicach, Państwowa Fabryka „Kabli” w Dziedzicach, Kopalnia Węgla „Silesia” w Czechowicach”. Komitet Organizacyjny tworzyli: inż. Julian Śliwiński, inż. Aleksander Korzeniowski, Bronisław Czuma oraz pierwszy dyrektor szkoły inż. Zbigniew Gruca. W roku szkolnym 1946/47 nauczanie miało miejsce w pomieszczeniach Szkoły Powszechnej w Dziedzicach, a następnie (od września 1947 r.) w odremontowanych starych budynkach dziedzickiej szkoły powszechnej przy ul. Legionów (niegdyś 1 Maja). Budynki pochodziły z przełomu XIX/XX wieku i nie nadawały się do rozbudowy, a liczba uczniów sukcesywnie wzrastała.

W 1950 r. szkoła zmieniła nazwę na Państwowe Gimnazjum Hutnicze w Dziedzicach, w ramach którego działały: Technikum Hutnicze, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Zasadnicza Szkoła Hutnicza Walcowni Metali „Dziedzice”. W 1952 r. rozdzielono szkoły, z których powstały dwie placówki: Technikum Hutnicze i Zasadnicza Szkoła Hutnicza. Technikum było wówczas czteroletnie, a szkoła zasadnicza trzyletnia.

W 1962 r. ze szkół zawodowych zorganizowano jedną szkołę pod nazwą Zasadnicza Szkoła Metalowa. Czteroletnie technikum przekształcono w pięcioletnie Technikum Hutnicze. W Księdze Pamiątkowej, pod datą 1961/62, historyk Bolesław Stwora napisał: „Szkoła składała się z dwóch budynków w małej ilości izb lekcyjnych. Mimo to zdołano urządzić pracownię fizyczną i rysunkową, obydwie doskonale wyposażone (...)wybudowano nie tylko kuźnię szkolną, ale dość duży budynek, w którym umieszczono obróbkę ręczną, magazyn, narzędziownię spawalnię. Duże zasługi w tym należy przypisać nauczycielom zawodu i uczniom, którzy chętnie przy budowie pracowali”.

PIERWSZY W KRAJU MIĘDZYRESORTOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Obecny budynek naszej szkoły został oddany do użytku we wrześniu 1973 r., ale walka o nową szkołę rozpoczęła się już w lutym 1962 r. Władze miasta przekazały grunty pod budynek, a zakłady czechowickie zadeklarowały pokrycie części kosztów budowy, którą rozpoczęto w 1968 r. W 1970 r. powołano społeczny Komitet Budowy Szkoły, na czele którego stanął Kazimierz Leśniak. Wśród fundatorów znalazły się: Walcownia Metali „Dziedzice”, Rafineria Nafty, Śląska Fabryka Kabli, Fabryka Samochodów Małolitrażowych – zakład nr 8, Zakłady Elektrotechniczne „Kontakt”, Rejonowe Przedsiębiorstwo Budowlane, Fabryka „Polfa” oraz Kuratorium Okręgu Szkolnego.

W Księdze Pamiątkowej znajdujemy zapis: „Szkoła posiada 40 pomieszczeń dydaktycznych, w tym 12 pracowni specjalistycznych, 20 gabinetów pomocy naukowych, 2 sale gimnastyczne, 2 strzelnice, zaplecze socjalne wraz z kuchnią, stołówką, gabinetem lekarskim i dentystrycznym, 2 boiska asfaltowe, 1 plac trawiasty oraz 3 place rekreacyjne”.

8 września 1973 r. nastąpiło uroczyste otwarcie nowego, bardzo dobrze wyposażonego w środki dydaktyczne obiektu szkolnego. Akt nadania szkole imienia Stanisława Staszica odczytał kurator oświaty i wychowania. W 1974 r. oddano do użytku młodzieży basen kąpielowy, w 1976 r. uruchomiono internat szkolny, a w roku 1977 przekazano warsztaty, zaopatrzone w nowoczesne maszyny i urządzenia. W pierwszym roku funkcjonowania Międzyresortowy Zespół Szkół Zawodowych liczył 1888 uczniów, podobnie w latach następnych. 14 października 1980 r. (Dzień Edukacji Narodowej) odbyła się uroczystość wręczenia naszej szkole Sztandaru. Oprócz uczniów i rodziców wzięli w niej udział przedstawiciele najwyższych władz oświatowych i politycznych oraz organizacji młodzieżowych. W budynku znalazły siedzibę wszystkie szkoły zawodowe z terenu miasta Czechowice – Dziedzice, za wyjątkiem ZSZ „Silesia”.

1 września 1975 r. szkoła zmieniła nazwę na Zespół Szkół Technicznych, a 1 września 1999 na Zespół Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica.

Dnia 19 stycznia 2012 r. Rada Powiatu w Bielsku-Białej podjęła decyzję o przyjęciu uchwały, w myśl której Zespół Szkół Technicznych i Licealnych przejął uczniów i kierunki kształcenia, po zlikwidowanym Zespole Szkół Handlowo-Usługowych. (Początki ZSH-U przypadają na rok 1982, lokalizacja: ul. Żwirki i Wigury 6). Wcześniej, w roku 2004 (decyzją Rady Powiatu Bielskiego z dnia 1 września 2004 r.) do ZSH-U włączono Zespół Szkół Agrouslugowych i Licealnych.

Decyzją Rady Powiatu w Bielsku-Białej z dnia 19 sierpnia 2021 r. przyjęto uchwałę, w myśl której Zespół Szkół Technicznych i Licealnych przejął uczniów i kierunki kształcenia po zlikwidowanym Zespole Szkół „Silesia”. Powyższe decyzje uzasadniono niżem demograficznym i problemami finansowymi.

ZMIANY W NAZWIE SZKOŁY

1946 – Szkoła Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych w Dziedzicach

1950 – Państwowe Gimnazjum Hutnicze w Dziedzicach

1952 – Technikum Hutnicze oraz Zasadnicza Szkoła Hutnicza

1962 – Technikum Hutnicze oraz Zasadnicza Szkoła Metalowa

1973 – Międzyresortowy Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica (MZSZ)

1975 – Zespół Szkół Technicznych im. Stanisława Staszica

1999 - Zespół Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica

DYREKTORZY SZKOŁY

Zbigniew Gruca 1946-1947

Walenty Ząbkowski 1947-1956

Włodzimierz Lubieniecki 1956-1973

Władysław Szypuła 1973-1992

Jan Chołda 1992-2000

Bogdan Szary 2000-2019

Paweł Urbańczyk od 2019 roku

UCZNIOWIE, KADRA PEDAGOGICZNA, KIERUNKI

Szkoła Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych (inauguracja 20 IX 1946) od początku znana była z dobrej renomy. To sprawiło, że uczęszczała do niej młodzież nie tylko z Czechowic-Dziedzic, ale również z odległych terenów Polski. W 1950 r. szkoła liczyła 9 oddziałów i 289 uczniów, których kształciła na walcowników i hutników.

Od 1 września 1962 r. w technikum uruchomiono grupę mechaniczną o specjalności – obróbka plastyczna. W 1963 r. naukę rozpoczęło już 405 uczniów (223 w technikum, 118 w Zasadniczej Szkole Metalowej, 64 w Szkole Zawodowej dla Pracujących). Podążając za potrzebami rozwoju przemysłu, sukcesywnie wprowadzano w szkole nowe kierunki, m.in. walcownictwo metali nieżelaznych, kuźnictwo, aparaturę kontrolno-pomiarową i automatykę, hutnictwo stali, przeróbkę plastyczną metali nieżelaznych. W latach 1949 -1968 szkołę ukończyło 1565 uczniów.

W roku szkolnym 1973/74 MZSZ liczył 1888 uczniów (ten trend utrzymywał się do końca lat 90-tych). Pojawiły się kolejne nowe kierunki, m.in. mechanika precyzyjna, informatyka, aparatura kontrolno-pomiarowa, automatyka przemysłowa, technologia chemiczna. Z kolei w ZSZ kierunki: mechaniczny, elektryczny, chemiczny, handlowy i spożywczy, kolejowy. Kadra pedagogiczna szkoły liczyła 66 nauczycieli etatowych i 40 instruktorów praktycznej nauki zawodu. W związku z reformą oświatową, od 1 IX 1999 r. przykładowe szkoły zawodowe stały się placówkami kuratorskimi.

W 2006 r. nasza szkoła liczyła 29 oddziałów i 804 uczniów. Młodzież kształciła się w: II LO, Liceum Profilowanym, Technikum Nr 1, Szkole Policealnej Nr 1, I Uzupełniającym LO dla Dorosłych, Technikum Uzupełniającym dla Dorosłych Nr 1, Liceum Ekonomicznym, ZSZ Nr 1. W 2012 r., po włączeniu ZSH-U, doszły nowe kierunki: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik handlowiec, technik hotelarstwa, kucharz, sprzedawca, piekarz, cukiernik, fryzjer.

Obecnie Zespół Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica liczy około 900 uczniów, którzy kształcą się w: 5-letnim Technikum nr 1(technik mechanik, mechatronik, informatyk, logistyk, technik żywienia i usług gastronomicznych, reklamy, fotografii i multimediiów, handlowiec), 3-letniej Branżowej Szkole I Stopnia nr 1 (sprzedawca, kucharz, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, cukiernik, elektryk, fryzjer, kelner, piekarz, ślusarz), LO dla dorosłych. W szkole zatrudnionych jest 67 nauczycieli oraz 20 pracowników obsługi i administracji.

OSIĄGNIĘCIA, PRZEDSIĘWZIĘCIA

Szkoła ma bardzo dobre warunki lokalowe, bogatą bazę dydaktyczną. Może poszczycić się znaczącymi osiągnięciami, wśród których na szczególną uwagę zasługują:

1. W latach 80-tych XX w. w Olimpiadzie Wiedzy Technicznej 54 uczniów zostało finalistami, 20 z nich laureatami;
2. W Turnieju Młodych Mistrzów Techniki do etapu wojewódzkiego lub centralnego zakwalifikowało się 47 uczniów, którzy albo zdobyli pierwsze miejsce albo uzyskali tytuł laureata (16 uczniów);
3. 36 uczniów otrzymało za swe prace świadectwa racjonalizatorskie, a 4 prace uzyskały prawa chronione nadane przez Urząd Patentowy w Warszawie;
4. Autorskimi pomysłami naszych uczniów były urządzenia lecznicze wykonane dla Sanatorium Rehabilitacyjnego dla Dzieci „Stokrotka” w Goczałkowicach-Zdroju;

5. Osiągnięcia w ramach koła fotograficznego: I i II miejsce oraz wyróżnienie w Konkursie Ogólnopolskim „Dziecko i jego świat” w 1988 r.; I miejsce w IV Ogólnopolskiej Wystawie Fotograficznej Dzieci i Młodzieży w Białymstoku; Nagroda na Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym w Pradze;
6. W Ogólnopolskim Konkursie Szkół Staszicowskich: II miejsce (1997 r.), I miejsce (2005 r.);
7. W ogólnopolskich konkursach historycznych (2010-2012): jedno pierwsze miejsce, jedno wyróżnienie, 5-ciu laureatów (nagrodą główną były wyjazdy do Rosji, Białorusi oraz na Litwę i Ukrainę);
8. W historycznych konkursach na szczeblu wojewódzkim oprócz laureatów, szkoła zajęła dwukrotnie pierwsze miejsce oraz miejsca drugie i trzecie (nagrodą główną były wyjazdy do Brukseli, w tym zwiedzanie Parlamentu Europejskiego);
9. Od początku istnienia szkoły można odnotować ogromne sukcesy sportowe naszych uczniów, zarówno na szczeblu ogólnopolskim jak i wojewódzkim oraz powiatowym. Osiągnięć tych jest tak wiele, że nie sposób ich wyliczyć;
10. Uczniowie uczestniczą również w innych formach aktywności, jak np. działają w Szkolnym Kole PCK oraz w Szkolnym Kole Wolontariatu (dla dzieci i młodzieży ze Stowarzyszenia Rodzin i Osób Niepełnosprawnych „Wsparcie” oraz dla Domu Pomocy Społecznej Złota Jesień organizują koncerty, spotkania mikołajkowe, kolędowanie, „zajęczka”, pieką ciasta i ciasteczka itp.)
11. W oparciu o fundusze unijne szkoła realizuje międzynarodowe projekty edukacyjne np. „Efficient Travels – efektywne podróże – tworzenie europejskich ścieżek kariery” (2017-2018: 72 uczniów wraz z opiekunami odbyło 4 wyjazdy do Irlandii i Wielkiej Brytanii);
12. W latach 2016-2018 został zrealizowany projekt dla nauczycieli: „Więcej TIK, bardziej Europie – przyszłość nauczycieli w nowoczesnej polskiej szkole”. Projekt został wyróżniony w 2019 r. Konkursie EDUInspiracje;
13. Szkoła posiada Izbę Pamięci, w której można obejrzeć gromadzone od ponad 40-tu lat eksponaty, m.in. dokumenty, stare monety, dawne narzędzia pracy, stroje z epoki i inne archiwalia. Znajdują się tu również urny z prochami więźniów zamordowanych w KL Auschwitz-Birkenau (uroczyście przekazane przez Muzeum w Oświęcimiu 11 kwietnia 1978 r.) oraz w Majdanku (przekazane 16 kwietnia 1984 r.).

Wykorzystane materiały: Księga Pamiątkowa, Księga Honorowa, Kroniki Szkolne, Dokumentacja Szkolna, „Wieczór” (Katowice, 24-25 VIII 1973, nr 199 (7791) rok XXVIII), Akt Erekcyjny Szkoły, wywiad z Haliną Zagurdą-Czader, informacje uzyskane od Jerzego Fijoła oraz Urszuli Myrcek.

Oprac. M. Nikiel